Løsning af ikke-lineære ligninger Newton's metode

Mogens Bladt bladt@math.ku.dk Department of Mathematical Sciences

For Newton's metode antager vi at f er to gange kontinuert differentiabel.

For Newton's metode antager vi at f er to gange kontinuert differentiabel. Vi ønsker at løse

$$f(r) = 0$$

mht. r, og vi antager at r er et simpelt nulpunkt, i.e. f(r) = 0 men $f'(r) \neq 0$.

For Newton's metode antager vi at f er to gange kontinuert differentiabel. Vi ønsker at løse

$$f(r) = 0$$

mht. r, og vi antager at r er et simpelt nulpunkt, i.e. f(r) = 0 men $f'(r) \neq 0$.

Approksimer f ved en første ordens Taylorudvikling:

$$f(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + o(|x - x_0|).$$

For Newton's metode antager vi at f er to gange kontinuert differentiabel. Vi ønsker at løse

$$f(r) = 0$$

mht. r, og vi antager at r er et simpelt nulpunkt, i.e. f(r) = 0 men $f'(r) \neq 0$.

Approksimer f ved en første ordens Taylorudvikling:

$$f(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + o(|x - x_0|).$$

Højresiden, uden o-funktionen, definerer en linie

$$y = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$$

som er tangenten til f i $(x_0, f(x_0))$. Dette kan let ses ved at denne linies punkter (x, y) opfylder

$$\frac{y-f(x_0)}{x-x_0}=f'(x_0).$$

For Newton's metode antager vi at f er to gange kontinuert differentiabel. Vi ønsker at løse

$$f(r) = 0$$

mht. r, og vi antager at r er et simpelt nulpunkt, i.e. f(r) = 0 men $f'(r) \neq 0$.

Approksimer f ved en første ordens Taylorudvikling:

$$f(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + o(|x - x_0|).$$

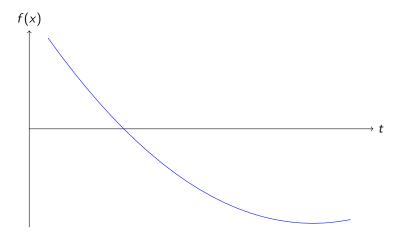
Højresiden, uden o-funktionen, definerer en linie

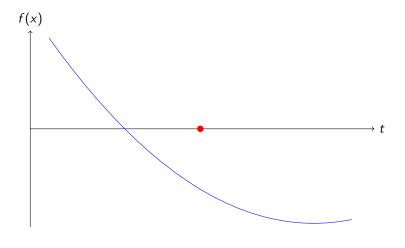
$$y = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$$

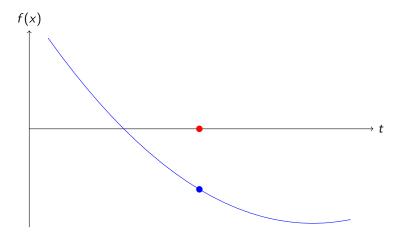
som er tangenten til f i $(x_0, f(x_0))$. Dette kan let ses ved at denne linies punkter (x, y) opfylder

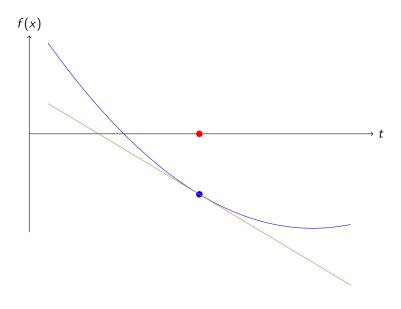
$$\frac{y-f(x_0)}{x-x_0}=f'(x_0).$$

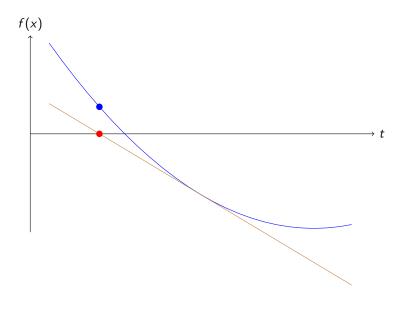
Ideen med Newton's algoritme er at find tangentens skæring med aksen, og tro på at dette er tættere på nulpunktet end det oprindelige x_0 . Gentag proceduren indtil konvergens.

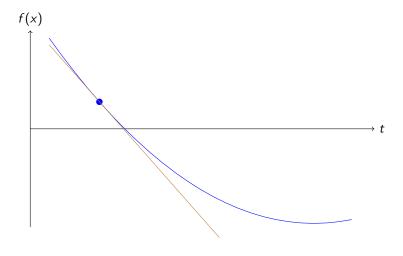

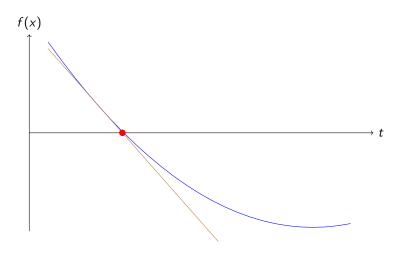

Lad r være et simpelt nultpunkt for f, i.e.

$$f(r) = 0 \text{ og } f'(r) \neq 0.$$

Lad r være et simpelt nultpunkt for f, i.e.

$$f(r) = 0 \text{ og } f'(r) \neq 0.$$

Vælg x_0 "tæt på" r. Sæt n = 0.

Lad r være et simpelt nultpunkt for f, i.e.

$$f(r) = 0$$
 og $f'(r) \neq 0$.

Vælg x_0 "tæt på" r. Sæt n = 0.

Definer iterativt

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}.$$

Lad r være et simpelt nultpunkt for f, i.e.

$$f(r) = 0 \text{ og } f'(r) \neq 0.$$

Vælg x_0 "tæt på" r. Sæt n = 0.

Definer iterativt

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}.$$

Taylor udvikel f(r) omkring x_n :

$$0 = f(r) = f(x_n) + f'(x_n)(r - x_n) + \frac{1}{2}f''(\xi_n)(r - x_n)^2$$

for et ξ_n mellem $r \circ g \times_n$.

Lad r være et simpelt nultpunkt for f, i.e.

$$f(r) = 0 \quad \text{og} \quad f'(r) \neq 0.$$

Vælg x_0 "tæt på" r. Sæt n = 0.

Definer iterativt

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}.$$

Taylor udvikel f(r) omkring x_n :

$$0 = f(r) = f(x_n) + f'(x_n)(r - x_n) + \frac{1}{2}f''(\xi_n)(r - x_n)^2$$

for et ξ_n mellem $r \circ g \times_n$.

Antag, at x_n er tilstrækkelig tæt på r så at $f'(x_n) \neq 0$. Dette formaliseres senere.

$$0 = \frac{f(x_n)}{f'(x_n)} + (r - x_n) + \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} (r - x_n)^2$$

$$0 = \frac{f(x_n)}{f'(x_n)} + (r - x_n) + \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} (r - x_n)^2$$

$$\downarrow 0 = r - x_{n+1} + \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} (r - x_n)^2$$

Definer

$$e_n = x_n - r$$
.

Definer

$$e_n = x_n - r$$
.

Så er

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2. \tag{1}$$

$$C(\delta) = \frac{1}{2} \frac{\max_{|x-r| \leq \delta} |f''(x)|}{\min_{|x-r| \leq \delta} |f'(x)|}.$$

$$C(\delta) = \frac{1}{2} \frac{\max_{|x-r| \le \delta} |f''(x)|}{\min_{|x-r| \le \delta} |f'(x)|}.$$

 $\mbox{ Vælg } \delta \mbox{ så lille, at nævneren} \neq \mbox{0}.$

$$C(\delta) = \frac{1}{2} \frac{\max_{|x-r| \le \delta} |f''(x)|}{\min_{|x-r| < \delta} |f'(x)|}.$$

Vælg δ så lille, at nævneren \neq 0.

f',f'' er antaget kontinuerte $\implies f'/f''$ er kontinuert, og dermed uniformt kontinuert på $|x-r| \leq \delta$.

$$C(\delta) = \frac{1}{2} \frac{\max_{|x-r| \le \delta} |f''(x)|}{\min_{|x-r| < \delta} |f'(x)|}.$$

Vælg δ så lille, at nævneren \neq 0.

f',f'' er antaget kontinuerte $\implies f'/f''$ er kontinuert, og dermed uniformt kontinuert på $|x-r| \leq \delta$. Derfor vil

$$C(\delta)
ightarrow rac{1}{2} rac{|f''(r)|}{|f'(r)|}$$
 når $\delta
ightarrow 0$

$$C(\delta) = \frac{1}{2} \frac{\max_{|x-r| \le \delta} |f''(x)|}{\min_{|x-r| < \delta} |f'(x)|}.$$

Vælg δ så lille, at nævneren \neq 0.

1

f',f'' er antaget kontinuerte $\implies f'/f''$ er kontinuert, og dermed uniformt kontinuert på $|x-r| \leq \delta$. Derfor vil

$$C(\delta) o rac{1}{2} rac{|f''(r)|}{|f'(r)|}$$
 når $\delta o 0$ $C(\delta)\delta o 0$ når $\delta o 0.$

$$C(\delta) = \frac{1}{2} \frac{\max_{|x-r| \le \delta} |f''(x)|}{\min_{|x-r| < \delta} |f'(x)|}.$$

Vælg δ så lille, at nævneren \neq 0.

1

f',f'' er antaget kontinuerte $\implies f'/f''$ er kontinuert, og dermed uniformt kontinuert på $|x-r| \leq \delta$. Derfor vil

$$C(\delta)
ightarrow rac{1}{2} rac{|f''(r)|}{|f'(r)|} \;\; ext{når} \;\; \delta
ightarrow 0$$
 $C(\delta)\delta
ightarrow 0 \;\; ext{når} \;\; \delta
ightarrow 0.$

Vælg δ så lille at

$$\rho = \delta C(\delta) < 1.$$

$$C(\delta) = \frac{1}{2} \frac{\max_{|x-r| \le \delta} |f''(x)|}{\min_{|x-r| < \delta} |f'(x)|}.$$

Vælg δ så lille, at nævneren \neq 0.

f',f'' er antaget kontinuerte $\implies f'/f''$ er kontinuert, og dermed uniformt kontinuert på $|x-r| \leq \delta$. Derfor vil

$$C(\delta)
ightarrow rac{1}{2} rac{|f''(r)|}{|f'(r)|} \; \; ext{når} \; \; \delta
ightarrow 0$$
 $C(\delta)\delta
ightarrow 0 \; \; ext{når} \; \; \delta
ightarrow 0.$

 \Downarrow

Vælg δ så lille at

$$\rho = \delta C(\delta) < 1.$$

Vælg x_0 så tæt på r at

$$|e_0| = |x_0 - r| < \delta.$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

Antag (induktion) at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|.$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

Antag (induktion) at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|.$$

Da ho < 1 så vil $|e_n| \leq |e_0| < \delta$ og derfor, ved brug af (1),

$$|e_{n+1}| \leq C(\delta)|e_n|^2$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

Antag (induktion) at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|.$$

Da $\rho < 1$ så vil $|e_n| \le |e_0| < \delta$ og derfor, ved brug af (1),

$$|e_{n+1}| \le C(\delta)|e_n|^2$$

= $C(\delta)|e_n||e_n|$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

Antag (induktion) at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|.$$

$$|e_{n+1}| \leq C(\delta)|e_n|^2$$

$$= C(\delta)|e_n||e_n|$$

$$\leq C(\delta)\delta|e_n|$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

Antag (induktion) at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|.$$

$$|e_{n+1}| \leq C(\delta)|e_n|^2$$

$$= C(\delta)|e_n||e_n|$$

$$\leq C(\delta)\delta|e_n|$$

$$= \rho|e_n|$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

Antag (induktion) at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|.$$

$$|e_{n+1}| \leq C(\delta)|e_n|^2$$

$$= C(\delta)|e_n||e_n|$$

$$\leq C(\delta)\delta|e_n|$$

$$= \rho|e_n|$$

$$\leq \rho\rho^n|e_0| \text{ (induktion)}$$

$$e_{n+1} = \frac{1}{2} \frac{f''(\xi_n)}{f'(x_n)} e_n^2,$$

at

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0|^2.$$

Men så

$$|e_1| \leq C(\delta)|e_0||e_0| \leq C(\delta)\delta|e_0| = \rho|e_0|.$$

Antag (induktion) at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|.$$

$$\begin{aligned} |e_{n+1}| & \leq & C(\delta)|e_n|^2 \\ & = & C(\delta)|e_n||e_n| \\ & \leq & C(\delta)\delta|e_n| \\ & = & \rho|e_n| \\ & \leq & \rho\rho^n|e_0| \quad \text{(induktion)} \\ & = & \rho^{n+1}|e_0|. \end{aligned}$$

Det følger, at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|$$

for alle n og dermed

$$|e_n| o 0$$
 når $n o \infty$.

Det følger, at

$$|e_n| \leq \rho^n |e_0|$$

for alle n og dermed

$$|e_n| \to 0$$
 når $n \to \infty$.

Vi husker på at $e_n = x_n - r$, så dermed vil

$$x_n \to r$$
 når $n \to \infty$.

Praktiske detaljer om Newton's metode

Lad

$$M = \frac{1}{2} \left| \frac{f''(r)}{f'(r)} \right|$$

så må man vælge <u>et startpunkt</u> x_0 mindst så tæt på r at $|x_0-r|M<1$. Så vil

$$e_{n+1} \approx Me_n^2 \implies Me_{n+1} \approx (Me_n)^2 \approx \cdots \approx (Me_0)^{2^{n+1}}$$

konvergerer kvadratisk hurtigt.

Praktiske detaljer om Newton's metode

Lad

$$M = \frac{1}{2} \left| \frac{f''(r)}{f'(r)} \right|$$

så må man vælge <u>et startpunkt</u> x_0 mindst så tæt på r at $|x_0-r|M<1$. Så vil

$$e_{n+1} \approx Me_n^2 \implies Me_{n+1} \approx (Me_n)^2 \approx \cdots \approx (Me_0)^{2^{n+1}}$$

konvergerer kvadratisk hurtigt.

• Hvordan finder man et sådant x_0 ? Via plot, gæt eller bisektionsmetoden.

Praktiske detaljer om Newton's metode

Lad

$$M = \frac{1}{2} \left| \frac{f''(r)}{f'(r)} \right|$$

så må man vælge <u>et startpunkt</u> x_0 mindst så tæt på r at $|x_0-r|M<1$. Så vil

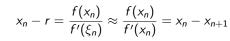
$$e_{n+1} \approx Me_n^2 \implies Me_{n+1} \approx (Me_n)^2 \approx \cdots \approx (Me_0)^{2^{n+1}}$$

konvergerer kvadratisk hurtigt.

- Hvordan finder man et sådant x_0 ? Via plot, gæt eller bisektionsmetoden.
- Hvor længe skal man iterere? Ved middelværdisætningen

$$f(x_n) = f(x_n) - f(r) = f'(\xi_n)(x_n - r) \implies x_n - r = \frac{f(x_n)}{f'(\xi_n)}.$$

Hvis x_n er tæt på r, så vil $f'(\xi_n) \approx f'(x_n)$ og dermed

Vi ønsker at udregne \sqrt{c} for et c > 0.

Vi ønsker at udregne \sqrt{c} for et c > 0. Lad

$$f(x) = x^2 - c.$$

Vi ønsker at udregne \sqrt{c} for et c > 0. Lad

$$f(x) = x^2 - c.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

Vi ønsker at udregne \sqrt{c} for et c > 0. Lad

$$f(x) = x^2 - c.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$
$$= x_n - \frac{x_n^2 - c}{2x_n}$$

Vi ønsker at udregne \sqrt{c} for et c > 0. Lad

$$f(x) = x^2 - c.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

$$= x_n - \frac{x_n^2 - c}{2x_n}$$

$$= \frac{2x_n^2 - x_n^2 + c}{2x_n}$$

Vi ønsker at udregne \sqrt{c} for et c > 0. Lad

$$f(x) = x^2 - c.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

$$= x_n - \frac{x_n^2 - c}{2x_n}$$

$$= \frac{2x_n^2 - x_n^2 + c}{2x_n}$$

$$= \frac{1}{2} \left(x_n + \frac{c}{x_n} \right).$$

Udregn $\sqrt{10}$ med 8-decimalers præcision.

Udregn $\sqrt{10}$ med 8-decimalers præcision.

Lad
$$f(x) = x^2 - 3$$
 og $x_0 = 3$.

Udregn $\sqrt{10}$ med 8-decimalers præcision.

Lad
$$f(x) = x^2 - 3$$
 og $x_0 = 3$.
Så er

$$x_1 = \frac{1}{2} \left(x_0 + \frac{10}{x_0} \right) = 3.16666667$$

$$x_2 = \frac{1}{2} \left(x_1 + \frac{10}{x_1} \right) = 3.16228070$$

$$x_3 = \frac{1}{2} \left(x_2 + \frac{10}{x_2} \right) = 3.16227766$$

$$x_4 = \frac{1}{2} \left(x_3 + \frac{10}{x_3} \right) = 3.16227766.$$

Udregn $\sqrt{10}$ med 8-decimalers præcision.

Lad
$$f(x) = x^2 - 3$$
 og $x_0 = 3$.
Så er

$$x_{1} = \frac{1}{2} \left(x_{0} + \frac{10}{x_{0}} \right) = 3.16666667$$

$$x_{2} = \frac{1}{2} \left(x_{1} + \frac{10}{x_{1}} \right) = 3.16228070$$

$$x_{3} = \frac{1}{2} \left(x_{2} + \frac{10}{x_{2}} \right) = 3.16227766$$

$$x_{4} = \frac{1}{2} \left(x_{3} + \frac{10}{x_{3}} \right) = 3.16227766.$$

 $x_3 = x_4$ indenfor 8 decimaler.

Udregn $\sqrt{10}$ med 8-decimalers præcision.

Lad
$$f(x) = x^2 - 3$$
 og $x_0 = 3$.
Så er

$$x_1 = \frac{1}{2} \left(x_0 + \frac{10}{x_0} \right) = 3.16666667$$

$$x_2 = \frac{1}{2} \left(x_1 + \frac{10}{x_1} \right) = 3.16228070$$

$$x_3 = \frac{1}{2} \left(x_2 + \frac{10}{x_2} \right) = 3.16227766$$

$$x_4 = \frac{1}{2} \left(x_3 + \frac{10}{x_3} \right) = 3.16227766.$$

 $x_3 = x_4$ indenfor 8 decimaler.

Lad
$$a = 3.16227766 - 10^{-8} = 3.16227765$$
 og $b = 3.16227766 + 10^{-8} = 3.16227767$. Så er $f(a) < 0$ og $f(b) > 0$.

Udregn $\sqrt{10}$ med 8-decimalers præcision.

Lad
$$f(x) = x^2 - 3$$
 og $x_0 = 3$.
Så er

$$x_1 = \frac{1}{2} \left(x_0 + \frac{10}{x_0} \right) = 3.16666667$$

$$x_2 = \frac{1}{2} \left(x_1 + \frac{10}{x_1} \right) = 3.16228070$$

$$x_3 = \frac{1}{2} \left(x_2 + \frac{10}{x_2} \right) = 3.16227766$$

$$x_4 = \frac{1}{2} \left(x_3 + \frac{10}{x_3} \right) = 3.16227766.$$

 $x_3 = x_4$ indenfor 8 decimaler.

Lad
$$a = 3.16227766 - 10^{-8} = 3.16227765$$
 og

 $b=3.16227766+10^{-8}=3.16227767$. Så er f(a)<0 og f(b)>0. Derfor må løsningen $(\sqrt{10})$ ligge mellem a og b, men så må $\sqrt{10}$

nødvendigvis stemme overens på disse 8 decimaler.

I tidlige computere var division med et tal a/b løst ved a*1/b, hvor 1/b blev udregnet ved Newton's metode:

I tidlige computere var division med et tal a/b løst ved a*1/b, hvor 1/b blev udregnet ved Newton's metode: Lad

$$f(x)=b-\frac{1}{x}.$$

I tidlige computere var division med et tal a/b løst ved a*1/b, hvor 1/b blev udregnet ved Newton's metode: Lad

$$f(x)=b-\frac{1}{x}.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

I tidlige computere var division med et tal a/b løst ved a*1/b, hvor 1/b blev udregnet ved Newton's metode: Lad

$$f(x)=b-\frac{1}{x}.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

= $x_n - \frac{b - 1/x_n}{1/x_n^2}$

I tidlige computere var division med et tal a/b løst ved a*1/b, hvor 1/b blev udregnet ved Newton's metode: Lad

$$f(x)=b-\frac{1}{x}.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$
$$= x_n - \frac{b - 1/x_n}{1/x_n^2}$$
$$= x_n - bx_n^2 + x_n$$

I tidlige computere var division med et tal a/b løst ved a*1/b, hvor 1/b blev udregnet ved Newton's metode: Lad

$$f(x)=b-\frac{1}{x}.$$

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

$$= x_n - \frac{b - 1/x_n}{1/x_n^2}$$

$$= x_n - bx_n^2 + x_n$$

$$= x_n(2 - bx_n).$$

I tidlige computere var division med et tal a/b løst ved a*1/b, hvor 1/b blev udregnet ved Newton's metode: Lad

$$f(x)=b-\frac{1}{x}.$$

Så er

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

$$= x_n - \frac{b - 1/x_n}{1/x_n^2}$$

$$= x_n - bx_n^2 + x_n$$

$$= x_n(2 - bx_n).$$

Et sidste eksempel på at Newton's metode ikke altid konvergerer: Lad

$$f(x) = -x^4 + 3x^2 + 2$$
.

Newton's metode med $x_0 = 1$ giver $x_n = (-1)^n$.

• f skal være to gange kontinuert differentiabel.

- f skal være to gange kontinuert differentiabel.
- $f'(r) \neq 0$, simple (i første omgang).

- f skal være to gange kontinuert differentiabel.
- $f'(r) \neq 0$, simple (i første omgang).
- Roden skal lokaliseres ret præcist for at garantere konvergens, med mindre f er konveks.

- f skal være to gange kontinuert differentiabel.
- $f'(r) \neq 0$, simple (i første omgang).
- Roden skal lokaliseres ret præcist for at garantere konvergens, med mindre f er konveks.
- Konvergenshastighed er kvadratisk hurtigt.

